

47 129

X

T O K T R A P P O R T

Fartøy: F/F "Asterias"

Avgang fra Bodø: 21. mai 1962

Ankomst Tromsø: 20. juni 1962

Personell: Kr. Fr. Wiborg, K. Hansen.

Område: Endel av fjordene mellom Lofoten og Kirkenes.

Formål: Kartlegging av skjellfelter.

Resultater: De viktigste felter av haneskjell ble kartlagt. Tre større felt ble funnet, i Balsfjorden, (Balsnesgrunnen), Porsangerfjorden (Østerbotn) og Neiden- og Kjøl fjordene ved Kirkenes. Mindre felt ble funnet i Andamsfjorden, Ullsfjord og Kvænangen.

En fikk også opplysninger om felter av haneskjell i den kalde del av Barentshavet, mellom Bjørnøya og Hopen.

Haneskjellene forekommer i Norge i terskefjorder med kaldt bunnvann og sterk strøm. De lever på 35-60 m dyp på hard bunn, under tarebeltet. I fjorder hvor vannet er mindre salt og der ikke er tare, kan de gå opp til 10 m dyp.

En fikk oppgitt flere områder hvor der inntil 1929-30 var store felter med haneskjell som siden var totalt utdødd, bl.a. innerst i Varangerfjorden. Dette ble verifisert ved egne undersøkelser.

Gonadeutviklingen var kommet lengst i Andamfjorden og Balsfjorden, hvor gytingen antakelig finner sted i juli. I Porsangerfjorden var gonadene mindre utviklet, og minst i fjordene ved Kirkenes.

En kontaktet forskjellige hermetikkfabrikker og skjellgravere, fikk laboratoriet på Findus i Hammerfest til disposisjon og gjorde koke- og fryseforsøk i samarbeid med laboratoriesjef Jørgensen. Findus fikk 10 3/4 kasser med skjell til eksperimenter.

En har også demonstrert haneskjell på et par hoteller og vist koking og rensing av skjell. Det ble videre sendt prøver av hele skjell og av skjellmat til Opplysningsutvalget for fisk,Oslo, og Hermetikkindustriens laboratorium,Stavanger.

Nye skjellskraper ble prøvd,og en engelsk blåskjellskrape viste seg meget velegnet.En tok 160 skrapestasjoner praktisk talt uten uhell med redskapen.-

Alt materiale av skjell er blitt målt,og aldersanalyse er forsøkt på endel skjell.Dessuten er tatt vektanalyser av skjell og skjellmat fra en rekke stasjoner.

Representative prøver av skjell er tatt med til Bergen for videre analyser.

Bergen,den 26.juni 1962.

Kr.Fr.Wiborg